

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/73/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314200930
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6314200930.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, Teplická 7434/147, IČO 36 234 176 zast. Advokátska kancelária Korytár, s.r.o., Trnava, Sladovnícka 13, IČO 47 243 279 proti odporkyni Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., C. XXX/XX za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., Banská Bystrica, Janka Kráľa 7, IČO 42 309 166 zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, Banská Bystrica, Janka Kráľa 7 o zaplatenie 1.024,71 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Odporkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

III. Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 69,45 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom zo dňa 07.02.2014, ktorý bol doplnený dňa 03.07.2014 sa navrhovateľ domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 1.024,71 Eur s príslušenstvom, a to titulom vrátenia zostatku revolvingového úveru, ktorý navrhovateľ poskytol odporkyni na základe Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorej súčasťou bola aj zmluva o revolvingovom úvere. Podľa zmluvy o úvere bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 328,57 Eur (9.899,-Sk) a úverový rámec vo výške 995,82 Eur. Zároveň s podpisom úverovej zmluvy navrhovateľ uzavrel s odporkyňou aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru. Revolving je možné charakterizovať ako dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, kde maximálna čiastka, ktorú je odporkyňa oprávnená čerpať je stanovená nevyčerpaným zostatkom úverového rámca. Tomuto revolvingovému úveru bolo pridelené samostatné číslo XXXXXXXXXXXX. Zmluva o revolvingovom úvere nadobúda platnosť podpisom zmluvy o úvere, ale s odkladacou podmienkou a je účinná až po tom, ako odporkyňa sama na základe svojej vôle aktivuje kartu a následne čerpá tento úver. Nejedná sa o plnenie odporkyni vnútené alebo skryté. Odporkyňa si teda bola súčasného uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere vedomá, mala v úmysle uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere a na jej základe revolvingový úver čerpať. Výšku poskytnutého úveru nie je možné stanoviť, preto sa schvaľuje len výška úverového rámca, ktorá v tomto prípade bola 995,82 Eur s výškou splátky 40,96 Eur. Rovnako nie je možné pri revolvingovom úvere určiť ani počet splátok, pretože ide o automaticky obnovovaný úver ani ročnú percentuálnu mieru nákladov, pretože úver sa čerpá a následne dopĺňa, v dôsledku čoho sa menia údaje relevantné pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Špecifikácia poplatkov a výška úrokovej sadzby bola konkrétne stanovená v Sadzobníku poplatkov a odmien, ktorý bol súčasťou Metodického príručky. Keďže sa odporkyňa dostala do omeškania

so splácaním úveru došlo k zosplatneniu úveru ku dňu 27.09.2011. Žalovaná suma vo výške 1.024,71 Eur pozostáva z istiny vo výške 605,87 Eur, z úroku vo výške 390,03 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 12,37 Eur, úroku z omeškania vo výške 4,52 Eur a poplatku za výpis z účtu vo výške 11,92 Eur. Odporkyňa svoj dlh nezaplatila ani po oznámení o splatnosti celého úveru, preto sa navrhovateľ domáhal svojho nároku súdnou cestou s tým, že žiadal priznať aj 21,48 % úrok z úveru zo sumy istiny 605,87 Eur od 22.01.2014 do zaplataenia.

Odporkyni bol do vlastných rúk doručený opis návrhu spolu s prílohami a uznesením, v ktorom jej súd uložil povinnosť vyjadriť sa k návrhu. Odporkyňa sa k návrhu nevyjadrila.

Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., Banská Bystrica, Janka Kráľa 7, IČO 42 309 166 svojím podaním zo dňa 03.10.2014 oznámilo súdu svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporkyne za účelom ochrany jej spotrebiteľských práv.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k návrhu uviedol, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti uvedené v § 4 zákona č. 258/2001 Z.z., nie je splnená základná podmienka písomnej formy, spotrebiteľka nemala možnosť uzavrieť úverovú zmluvu, ak by odmietla revolvingový úver, mohla ju uzavrieť iba ako celok. Podľa jeho názoru je preto zmluva absolútne neplatná. Zároveň namietol premlčanie uplatneného nároku.

Súd vec v súlade s §101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku prejednal v neprítomnosti navrhovateľa, jeho právneho zástupcu, odporkyne, vedľajšieho účastníka na strane odporkyne a jeho právneho zástupcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnili, vykonal dokazovanie listinnými dokladmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise sp.zn. 5C/73/2014, najmä návrhom na začatie konania, doplnením návrhu, zmluvou o úvere, úverovými zmluvnými podmienkami, výzvou k splateniu celého dlhu, splátkovým kalendárom, splátkovým kalendárom, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, vyjadrením vedľajšieho účastníka a návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 40 ods. 1 OZ, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 veta prvá OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 101 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 OZ, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z., zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že navrhovateľ uzavrel s odporkyňou dňa XX.XX.XXXX úverovú zmluvu. Na základe tejto zmluvy bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 9.899,-Sk (328,57 Eur) na nákup kombinovaného sporáka, ktorý sa táto zaviazala splatiť v 10 mesačných splátkach po 1.088,-Sk (36,11 Eur) mesačne. Tento úver však nie je predmetom tohto konania. Navrhovateľ súdu predložil platobnú históriu, z ktorej vyplýva, že odporkyňa prostredníctvom platobnej karty výbermi z bankomatu vyčerpala v období od 04.09.2008 do 26.09.2008 spolu sumu v celkovej výške 995,82 Eur, pričom do zosplatenia revolvingového úveru dňa 27.09.2011 zaplatila sumu v celkovej výške 967,90 Eur.

Zmluva o úvere aj zmluva o revolvingovom úvere sú spotrebiteľskými zmluvami, na ktoré sa vzťahujú aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Súčasťou predmetnej zmluvy o úvere malo byť aj uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere. Súd má za to, že navrhovateľ takýmto konaním vnútil odporkyni aj iný úkon, než o ktorý mala v danom okamihu záujem. Z predloženého textu zmluvy vyplýva, že osoba, ktorej sa poskytuje úver zároveň podpisuje aj text, na základe ktorého má niekedy v budúcnosti po splnení podmienok vzniknúť zmluva o revolvingovom úvere. Táto časť zmluvy, týkajúca sa revolvingového úveru je v úverovej zmluve napísaná oveľa menším písmom, ktoré je ťažko čitateľné a zároveň odkazuje len na jednotlivé časti úverových podmienok týkajúcich sa úverového rámca. Toto vyvoláva vážne pochybnosti o vôli odporkyne ako spotrebiteľky uzavrieť práve takúto zmluvu a najmä pochybnosti o jej schopnosti pochopiť právny význam listín, na ktoré táto časť úverovej zmluvy odkazuje. Spotrebiteľ sa môže domnievať (a spravidla sa aj domnieva), že zmenšeným písmom sú písané iba menej podstatné informácie, ktoré pre neho nemajú zásadný význam. Zmluva o úvere má formulárovú podobu, odporkyňa nemala možnosť odmietnuť časť týkajúcu sa zmluvy o revolvingovom úvere. Takýto postup navrhovateľa súd kvalifikoval ako nekalú obchodnú prax. Navrhovateľovi nič nebránilo v tom, aby zmluvu o revolvingovom úvere uzavrel ako samostatnú zmluvu, ktorá by spĺňala zákonom stanovené náležitosti. Z týchto dôvodov nie je možné považovať zmluvu o revolvingovom úvere za platne uzavretú, pretože podľa názoru súdu nie je splnený zákonný predpoklad na jej uzavretie, a to vôľa odporkyne uzavrieť takúto zmluvu ani písomná forma so zákonom predpísanými náležitosťami tak, ako ich vyžaduje § 4 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Plnenie, ktoré má odporkyňa vrátiť možno priznať iba z titulu bezdôvodného obohatenia, pretože podpísaním úverovej zmluvy, ktorej súčasťou je dojednanie o uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere, čím je táto zmluva neplatná. Bez písomnej zmluvy neexistovala ani dohoda strán o výške úroku z úveru, výške úroku z omeškania ani ustanovenia o zmluvnej pokute, či poplatkoch.

Odporkyňa vyčerpala spolu sumu vo výške 995,82 Eur a zaplatila sumu spolu vo výške 967,90 Eur. Preto by navrhovateľovi patrilo nárok iba na vrátenie rozdielu medzi poskytnutou istinou a sumou zaplattenou odporkyňou.

Vedľajší účastník na strane odporkyne namietol premlčanie uplatneného nároku. Tento účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na strane ktorého v konaní vystupuje. Nie je však legitimovaný na dispozičné úkony s konaním alebo predmetom konania ako napr. späťvzatie návrhu, uzavretie súdneho zmieru, či zmena návrhu. Vznesenie námietky premlčania medzi takéto dispozičné úkony nepatrí. Uplatnenie obrany proti návrhu na začatie konania je procesným právom odporkyne a rovnaké právo má podľa § 93 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku aj vedľajší účastník, ktorý v konaní vystupuje na jej strane. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, súd by v zmysle § 5b zákona o ochrane

spotrebiteľa prihladol na premlčanie nároku aj z úradnej povinnosti bez toho, aby sa odporkyňa resp. vedľajší účastník na strane odporkyne premlčania dovoľávali.

Ako už súd vyššie uviedol, plnenie by bolo možné priznať navrhovateľovi iba z titulu bezdôvodného obohatenia. Pri premlčaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia s rozlišuje medzi subjektívnou - dvojročnou a objektívnou - trojročnou premlčacou dobou, pričom subjektívna môže plynúť iba v rámci objektívnej. Dvojročná subjektívna doba začína plynúť od doby, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Začiatok objektívnej premlčacej doby je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Z predložených listinných dokladov vyplýva, že poslednú sumu vo výške 132,78 Eur čerpala odporkyňa dňa 26.09.2008, kedy začala plynúť objektívna premlčacia doba. Návrh na súd bol doručený dňa 07.02.2014, teda až po jej uplynutí, preto súdu návrh v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov konania proti účastníkovi, ktorý úspech nemal. Odporkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, ale v konaní jej žiadne trovy vyplývajúce zo spisu nevznikli a ona si ich ani neuplatnila, preto jej ich súd nepriznal.

V zmysle § 93 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku majú účastník aj vedľajší účastník, ktorý vystupuje na jeho strane rovnaké práva a povinnosti, rovnakú zodpovednosť za výsledok sporu vo všetkých procesných otázkach, vrátane náhrady trov konania. Odporkyňa bola v konaní úspešná a vzhľadom na to, že náhrada trov konania je svojou povahou zodpovednosťou procesnoprávneho charakteru týka sa ako účastníka, tak aj vedľajšieho účastníka. Z týchto dôvodov súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 69,45 Eur (za 1 úkon právnej služby po 61,41 Eur - písomné podanie na súd - vyjadrenie k návrhu, 1 x režijný paušál po 8,04 Eur, všetko v zmysle § 10, § 13a ods. 1 písm. c), § 15, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.). Vedľajší účastník bol zastúpený právnym zástupcom, ktorý žiadal priznať odmenu za dva úkony právnej služby, pričom prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, podľa názoru súdu nie je reálnym úkonom vo vzťahu medzi vedľajším účastníkom a právnym zástupcom, ktorý ho zastupuje opakovane vo všetkých prípadoch. Ide o formálny úkon, ktorý patrí v iných úkonoch právnej služby, pretože súd je toho názoru, že právny zástupca nekonzultuje s občianskym združením konkrétny prípad, kedy v podstate do každého konania dáva vedľajší účastník cestou právneho zástupcu vyjadrenie, ktoré je formulárovým, úplne rovnakým a mení sa tam iba meno účastníka. Plnomocenstvo na zastupovanie predloží spolu so vstupom do konania, keď nemá žiadnu vedomosť o účastníkovi, na ktorého strane do konania vstupuje okrem jeho mena a priezviska, takže nie je možné, aby mal vedomosť o predmete konania už v tomto čase. Ako je súdu známe z jeho činnosti vedľajší účastník vstúpil do všetkých konaní, v ktorých vystupujú ako navrhovatelia ním označené subjekty v jeden a ten istý deň dňa 03.10.2014 (medzi inými aj do exekučných konaní), a to bez ohľadu na stav konania, vôľu účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania. Súd mu preto v tomto prípade priznal odmenu iba za jeden úkon právnej služby, a to vyjadrenie k návrhu zo dňa 09.01.2015, v ktorom reálne vystúpil na podporu odporkyne tým, že vo veci namieta premlčanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 OSP, musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a OSP),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).